ENERGIEAUDITS – EN PLANNING (VLAREM) – ENERGIEBELEIDSOVEREENKOMSTEN (EBO)

Waarover gaat het?

Alle bedrijfsvestigingen die milieuvergunnings- of meldingsplichtig zijn volgens VLAREM en beantwoorden aan de definitie van een grote onderneming zijn verplicht een **energieaudit** uit te voeren (Europese energie-efficiëntierichtlijn 2012/27/EU - artikel 8). Daarenboven worden bedrijven met een groot energieverbruik (energie-intensief) verplicht maatregelen te nemen om rationeel om te gaan met energie en dit te rapporteren aan de Vlaamse overheid.

Bijkomend element is de beheersing van de CO_2-emissie die bij de energieopwekking ontstaat. Energie-intensieve bedrijven hebben bijgevolg vaak een BKG-inrichting of BroeiKasGas-inrichting. Hiervoor moeten zij zich sinds 28 februari 2005 ook inschrijven in de emissiehandel in uitvoering van het Protocol van Kyoto en jaarlijks rapporteren via het CO_2-emissiejaarrapport. BKG-inrichtingen zijn aangeduid met de code 'Y' in de indelingslijst van VLAREM I. Deze code heeft betrekking op CO_2-emissies (zie infofiche CO2-emissiehandel).

Voor wie van toepassing?

Bedrijfsvestigingen die beantwoorden aan de definitie van een grote onderneming (ofwel tewerkstelling > 250 VTE ofwel omzet > 50 mio euro en balanstotaal > 43 mio euro) zijn verplicht een **energieaudit** uit te voeren en deze om de vier jaar te actualiseren. Volgende vestigingen zijn hiervan vrijgesteld:

- Vestigingen die beschikken over een conform verklaard energieplan volgens Vlarem II, art. 4.9.1.
- Vestigingen die toegetreden zijn tot één van de energiebeleidsovereenkomsten (EBO)
- Vestigingen die beschikken over een energiemanagementsysteem EN16000 of ISO 50001

Bedrijven die onder de definitie van een ingedeelde energie-intensieve inrichting vallen van het Besluit Energieplanning (BEP) van 14 mei 2004, dat opgenomen in het Vlaams energiedecreet en energiebesluit van 19 november 2010 (art. 6.5.1 tot 6.5.8), zijn verplicht een **energiestudie of energieplan** op te stellen. Het betreft hier de bedrijven die opgenomen zijn in de VLAREM I indelingslijst en die een jaarlijks primair energieverbruik hebben van tenminste 0,1 petajoule (PJ). 1 PJ komt overeen met 27.777.778 kWh. Op de website www.energiesparen.be vindt u een rekenblad om het jaarlijks verbruik aan primaire energie in uw bedrijf te bepalen. BKG-inrichtingen met CO_2-emissies zijn ook onderhevig aan deze verplichte energieplanning als zij onderdeel zijn van een energie-intensieve inrichting van tenminste 0,1 PJ. Voor bedrijven die toegetreden zijn tot de energiebeleidsovereenkomsten (EBO) geldt een vrijstelling voor het opstellen van een energieplan (dus in het kader van een hervergunning) maar niet voor een energiestudie. Deze laatste handelt immers over een uitbreiding en is dus per definitie nog niet opgenomen in een bestaand plan voor de EBO.

Wat moet ik doen?

Energieaudit

Een interne of externe energiedeskundige kan de energieaudit uitvoeren en er zijn geen opleidings- en erkenningseisen. De kwaliteitscontrole van de energieaudits en de energiedeskundigen gebeurt door het Vlaamse Energieagentschap (VEA) op basis van het ingediende energiegegevens.

Bedrijfsvestigingen die een grote onderneming zijn moeten tegen 1 december 2015 de energiedata invullen in de webapplicatie op http://energieloket.vlaanderen.be . Ook de vrijgestelde vestigingen (behalve voor EBO) moeten deze webapplicatie invullen op basis van hun energieplan of resultaten van hun energiemanagementsysteem. Het betreft steeds gegevens van besparingsmaatregelen (proces en niet proces-gebonden zoals van gebouwen en eigen transport) die een zekere impact hebben op het energieverbruik. Via

de applicatie kan de energiedeskundige het energierapport opladen, de energiebalans van de vestiging invullen en de lijst van besparingsmaatregelen beschrijven.

Om toegang te kunnen krijgen tot de webapplicatie, is het belangrijk dat de auditplichtige bedrijven de registratieprocedure correct en volledig doorlopen.

Energieplanning

Bij de milieuvergunningsaanvraag toevoegen:

Een **energiestudie**, ingeval van:

- een aanvraag voor een nieuwe inrichting met een totaal energieverbruik van minstens 0,1 PJ;
- een vraag tot verandering van een bestaande inrichting met een totaal jaarlijks energieverbruik van minstens 0,1 PJ voor zover de verandering een primair meerverbruik van tenminste 10 TJ/jaar met zich meebrengt;

In de energiestudie moet aangetoond worden dat de in bedrijf te stellen inrichting de meest energie-efficiënte inrichting is die economisch haalbaar is, of m.a.w. dat de Best Beschikbare Technieken (BBT) geïmplementeerd worden. De exploitant moet in de energiestudie aantonen dat energie-efficiëntere installaties die beschikbaar zijn op de markt of dat maatregelen die extra kunnen genomen worden om de energie-efficiëntie van de inrichting te verhogen een IRR van minder dan 15% na belastingen hebben.

Een **energieplan**, ingeval van:

- de vernieuwing (hervergunning) van een bestaande inrichting met een jaarlijks energieverbruik van ten minste 0,1 PJ;
- een bestaande inrichting met een totaal jaarlijks primair energieverbruik van ten minste 0,5 PJ;

Een energieplan bevat een lijst met maatregelen die het specifiek energiegebruik in de inrichting kunnen verminderen. Voor inrichtingen met een totaal jaarlijks primair energieverbruik:

- < 0,5 PJ, moeten alle maatregelen uit het energieplan met een interne rentevoet (IRR) van minstens 15% na belastingen uiterlijk 3 jaar na toekenning van de milieuvergunning uitgevoerd zijn.
- 0,5 PJ, moeten alle maatregelen uit het energieplan met een interne rentevoet (IRR) van minstens 15% na belastingen uiterlijk vóór 30 oktober 2007 uitgevoerd worden (ter info: de energieplannen van deze bedrijven moesten op 1 juli 2005 conform verklaard zijn, deze plannen dienen om de 4 jaar geactualiseerd te worden).

Zowel energiestudies als energieplannen moeten worden opgesteld door energiedeskundigen, die aanvaard zijn door het Vlaams Energieagentschap (VEA). Het is de exploitant die een aanvraag tot aanvaarding indient bij VEA. VEA wordt bij de beoordeling van de kandidaat-energiedeskundige bijgestaan door het verificatiebureau (VBBV). De kandidaat energiedeskundige zal beoordeeld worden op volgende 2 punten:

- hij/zij mag geen deel uitmaken van het bedrijfspersoneel van de inrichting waarvoor de energiestudie/plan wordt opgesteld;
- hij/zij moet een grondige technische en bedrijfseconomische kennis hebben van de te onderzoeken inrichting. Hiermee wordt bedoeld dat de deskundige voldoende ervaring en expertise moet hebben met de te onderzoeken installaties. Hij/zij moet het verificatiebureau ervan kunnen overtuigen in staat te zijn een degelijk plan of studie op te stellen.

Enkel plannen en studies opgesteld door aanvaarde deskundigen komen in aanmerking. Het is in uw eigen voordeel om een deskundige te laten aanvaarden vooraleer hij/zij begint aan de energiestudie/plan van uw

inrichting. U kiest een energiedeskundige uit de lijst die u kan vinden op www.emis.vito.be/adresboek?field_organisation_products_tid%5B%5D=586.

Zeer belangrijk: de lijst op EMIS is slechts een niet-limitatieve lijst van potentiële deskundigen. D.w.z. dat het feit dat een deskundige op de lijst staat, geen garantie is dat hij aanvaard zal worden. Omgekeerd geldt hetzelfde: ook deskundigen die niet op de lijst staan kunnen aanvaard worden.

- De aanvaarde energiedeskundige stelt de studie/het plan op. Standaardformulieren voor een energiestudie of –plan zijn te vinden op http://www.energiesparen.be/energiebeleid/voor-bedrijven/besluit-energieplanning/energiestudie en http://www.energiesparen.be/energiebeleid/voor-bedrijven/besluit-energieplanning/energieplan.
- Indienen van de energiestudie:
  a. De exploitant voegt de energiestudie toe aan de milieuvergunningsaanvraag, zonder dat deze studie eerst conform moet verklaard worden. De milieuvergunningscommissie vraagt vervolgens advies aan het Vlaams Energieagentschap, die de energiestudie dan beoordeelt.
  b. De beoordeling van VEA wordt samen met de andere adviezen/beoordelingen van eventueel andere administraties/instellingen besproken op de provinciale milieuvergunningscommissie die vervolgens een beslissing neemt over de milieuvergunningsaanvraag.

- Indienen van het energieplan:
  a. Indien het een inrichting betreft met een jaarlijks primair energieverbruik van meer dan 0,5 PJ, moet de aanvraag tot conform verklaring aangetekend ingediend worden bij het Vlaams Energieagentschap, die binnen de 40 dagen beslist of het plan al dan niet conform wordt verklaard. De conformiteit van het energieplan geldt dan voor een periode van 4 jaar. De exploitant moet minstens drie maanden voor het vervallen van de conformiteit van het lopende energieplan een aanvraag tot conformverklaring van een geactualiseerd energieplan indienen.
  b. Indien het energieplan is opgesteld in het kader van een hervergunning van een inrichting met een jaarlijks primair energieverbruik tussen 0,1 en 0,5 PJ, wordt het plan gewoon meegestuurd met de milieuvergunningsaanvraag.

Juridische basis?

Energieaudits

Europese energie-efficiëntierichtlijn 2012/27/EU (artikel 8) werd opgenomen in de VLAREM-trein 2013 (artikel 93).

Energieplanning

De Europese IPPC (Integrated Pollution Prevention and Control)-richtlijn (96/61/EC) verplicht de lidstaten om in het kader van de milieuwetgeving ervoor te zorgen dat zowel bij de uitbating van de inrichting als bij de vergunningsaanvraag voor een nieuwe inrichting rekening wordt gehouden met de energie-efficiëntie van de installaties.

Op 14 mei 2004 keurde de Vlaamse regering het besluit goed inzake energieplanning voor ingedeelde energie-intensieve inrichtingen. Dit 'Besluit Energieplanning' (afgekort BEP) trad in werking op 14 oktober 2004 en is opgenomen in het Vlaams energiedecreet en energiebesluit van 19 november 2010 (art. 6.5.1 tot 6.5.8.

Energieplanning (en de bijhorende verplichtingen) is opgenomen in hoofdstuk 4.9 van Vlarem II. Hoofdstuk 4.10 van Vlarem II beschrijft de verplichtingen ten gevolge van de emissies van broeikasgassen

(zie http://www.vlaanderen.be/nl/publicaties/detail/vlarem-ii).

Energiebeleidsovereenkomsten

De energiebeleidsovereenkomsten voor VER-bedrijven en niet VER-bedrijven werden goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 4 april 2014 en treden in werking op 1 januari 2015 en eindigen op 31 december 2020.

Relatie tot energiebeleidsconvenanten en -overeenkomsten

Bedrijven en bedrijfsfederaties kunnen op vrijwillige basis een energiebeleidsovereenkomst met de Vlaamse overheid aangaan.

A. Tot eind 2014 waren er twee types convenanten actief:
   1. Benchmarking Convenant voor bedrijven met een primair energieverbruik groter dan 0,5 PJ. Het werd op 29 november 2002 goedgekeurd door de Vlaamse Regering (zie www.benchmarking.be). De bedrijven die tot dit convenant toetreden, moeten de energie-efficiëntie van hun procesinstallaties op wereldtop brengen tegen 2012.
   2. Auditconvenant voor bedrijven met een primair energieverbruik tussen 0,1 en 0,5 PJ. Het werd op 10 juni 2005 goedgekeurd door de Vlaamse Regering. (zie www.auditconvenant.be). De bedrijven die tot dit convenant toetreden, zullen - na het in kaart brengen van hun energiebesparingpotentieel - alle rendabele energiebesparende maatregelen effectief uitvoeren.

Als tegenprestatie engageert de Vlaamse overheid er zich toe om aan deze bedrijven geen bijkomende maatregelen op te leggen inzake energie- of CO_2-reductie.

Een energieplan dat goedgekeurd werd in het kader van een energiebeleidsovereenkomst, kan gelden als een conform verklaard energieplan of energiestudie (conform het 'Besluit Energieplanning'). Bij de milieuvergunningsaanvraag dient de exploitant een kopie van het goedgekeurde energieplan toe te voegen.

B. Vanaf 1 januari 2015 starten de nieuwe energiebeleidsovereenkomsten (EBO)

Op 4 april 2014 keurde de Vlaamse regering de energiebeleidsovereenkomst 2015-2020 definitief goed. De aandacht van het beleid gaat in de eerste plaats naar de energie-intensieve industrie met een primair industrieel eindverbruik van tenminste 0,1 PJ. Binnen de NACE-BEL 2008 code 05 tem 33 (winning van delfstoffen en industrie) wordt hun aantal ingeschat op een 450- à 500-tal bedrijven, goed voor meer dan 88% van het totaal industrieel energieverbruik in Vlaanderen. Er wordt een opsplitsing gemaakt tussen EBO's voor VER-bedrijven (Besluit Verhandelbare Emissierechten) en niet VER-bedrijven.

De EBO is gericht dat zoveel mogelijk industriële eindverbruikers van energie vooraanstaand worden en blijven op het vlak van energie-efficiëntie om zo bij te dragen aan de realisatie van de Vlaamse CO2-eq en energie-efficiëntiedoelstellingen. De principes en implementatie van de EBO moeten ook voldoen aan de economische eisen om groeikansen en continuïteit van de ondernemingen te vrijwaren.

Wie kan mij meer informatie bezorgen?

Energieaudits

http://www.energiesparen.be/energiebeleid/voor-bedrijven/verplichte-energieaudit-voor-grote-ondernemingen

Energieplanning

http://www.energiesparen.be/energieplanning

EBO

Op de website www.energiesparen.be/toetreding-bedrijven-tot-de-energiebeleidsovereenkomsten-2015-2020 van het Vlaams Energieagentschap en http://www.ebo-vlaanderen.be van de Commissie Energiebeleidsovereenkomst vindt u meer informatie en de aanvraagdocumenten voor toetreding tot de energiebeleidsovereenkomsten periode 2015-2020.